

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Burgers tegen beleid : een analyse van dynamiek in politieke betrokkenheid

Verhoeven, I.

Publication date

2009

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Verhoeven, I. (2009). *Burgers tegen beleid : een analyse van dynamiek in politieke betrokkenheid*. [, Universiteit van Amsterdam]. Aksant.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

LITERATUUR

- Aarts, K. & J. Thomassen (2000) 'Belangstelling voor politiek en politiek zelfvertrouwen', blz. 35-55, in J. Thomassen, K. Aarts & H. van der Kolk, *Politieke veranderingen in Nederland 1971-1998*, Den Haag: Sdu.
- Akkerman, T. (2004) 'Democratisering in perspectief. De deliberatieve democratie', blz. 285-306, in E.R. Engelen & M. Sie Dhian Ho, *De staat van de democratie. Democratie voorbij de staat*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Akkerman, T., M. Hajer & J. Grin (2004) 'The interactive state. Democratization from above?' *Political Studies*, 52: 82-95.
- Alexander, J.C. (2006) 'Cultural pragmatics. Social performance between ritual and strategy', blz. 29-90, in J.C. Alexander, B. Giesen & J.L. Mast, *Social performance. Symbolic action, cultural pragmatics, and ritual*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Almond, G.A. & S. Verba (1963) *The civic culture. Political attitudes and democracy in five nations*, Princeton: Princeton University Press.
- Arneil, B. (2006) *Diverse communities. The problem with social capital*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Auyero, J. (2004) 'When everyday life, routine, and protest meet', *Theory and Society*, 33: 417-441.
- Barber, B.R. (1984) *Strong democracy. Participatory politics for a new age*, Berkeley/London: University of California Press.
- Barnes, S.H., M. Kaase & K.R. Allerbeck (1979) *Political action. Mass participation in five western democracies*, Beverly Hills CA: Sage.
- Beck, U. (1997) *The reinvention of politics. Rethinking modernity in the global social order*, Cambridge: Polity Press.
- Beck, U., W. Bonns & C. Lau (2003) 'The theory of reflexive modernization. Problematic, hypotheses and research programme', *Theory, Culture and Society*, 20, 2: 1-33.
- Beck, U., A. Giddens & S. Lash (1994) *Reflexive modernization. Politics, tradition and aesthetics in the modern social order*, Oxford: Polity Press.

- Becker, H.S. (1998) *Tricks of the trade. How to think about your research while you're doing it*, Chicago: University of Chicago Press.
- Becker, J. & P. Dekker (2005) 'Beeld van beleid en politiek', blz. 328-362, in SCP, *De sociale staat van Nederland 2005*, Den Haag: SCP.
- Benford, R.D. & D.A. Snow (2000) 'Framing processes and social movements. An overview and assessment', *Annual Review of Sociology*, 26: 611-639.
- Berghuis, J.M.J. & M. Herweijer (1995) 'Inleiding', blz. 9-14, in J.M.J. Berghuis, M. Herweijer & W.J.M. Pol, *Effecten van herindeling*, Deventer: Kluwer.
- Beus, J. de (2001) *Een primaat van politiek*, Amsterdam: Vossiuspers UvA.
- Beus, J. de (2002) *Na de beeldenstorm, een beschouwing over de werking van de toeschouwers-democratie in Nederland*, Uitgesproken als derde Etty Hillesumlezing, Deventer, 29 november 2003.
- Binnenlands Bestuur (2005) 'Ruim driehonderd gemeenten minder', *Binnenlands Bestuur*, 26, 3: 21.
- Blommestein, M. van (2007) 'Media in de rol van campagnevoerders', *NRC Handelsblad*, 30-8-2007, blz. 24.
- Bon, M. (2004) 'Inwoners Vathorst vrezan stank bagger', *NRC Handelsblad*, 27-1-2004, blz. 7.
- Bordewijk, P. (2002) 'Het wel en wee van het lokaal bestuur onder Paars', *BNG*, 29, 4: 18-25.
- Bovens, M.A.P. (1989) 'De veelvormigheid van verantwoordelijkheid', blz. 17-41, in M.A.P. Bovens, C.J.M. Schuyt & W.J. Witteveen, *Verantwoordelijkheid: retoriek en realiteit. Verantwoording in publiek recht, politiek en maatschappij*, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink.
- Bovens, M. (2002) 'De permanente verplaatsing van de politiek', *S&D*, 12: 14-20.
- Bovens, M., et al. (1995) *De verplaatsing van de politiek*, Amsterdam: Wiardi Beckmanstichting.
- Bovens, M. & A. Wille (2007) 'Het vertrouwen in de overheid is terug: het grondpatroon van de politiek is opmerkelijk stabiel', *NRC Handelsblad*, 1-12-2007, blz. 15.
- BPRA (1998a) *PR-campagne Leidschendam, Nootdorp, Pijnacker, Rijswijk, Voorburg*, Den Haag: BPRA.
- BPRA (1998b) *PA en PR plan Stuurgroep Behoud Autonomie*, Den Haag: BPRA.
- Breedveld, W. (2005) *De stamtafel regeert*, Utrecht: Spectrum.
- Brink, G. van den (2002) *Mondiger of moeilijker? Een studie naar de politieke habitus van hedendaagse burgers*, WRR Voorstudies en achtergronden V 115, Den Haag: Sdu.
- Broeders, D. & W.B.H.J. van de Donk (2004) 'Macht of onmacht van de media? Enkele kanttekeningen bij een actueel debat', blz. 221-239, in E.R. Engelen & M. Sie Dhian Ho, *De staat van de democratie. Democratie voorbij de staat*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Broeders, D., F. Huysmans & I. Verhoeven (2006) 'Setting the scene. Ontwikkelingen in het medialandschap', *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 34, 2: 116-132.
- Broeders, D. & I. Verhoeven (2005) 'Kiezen uit overvloed. Sociaal-culturele ontwikkelingen in vraag en aanbod in het medialandschap', blz. 67-121, in W.B.H.J. van de

- Donk, D. Broeders & F. Hoefnagel, *Trends in het medialandschap. Vier verkenningen*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Bröer, C. (2006) *Beleid vormt overlast. Hoe beleidsdiscoursen de beleving van geluid bepalen*, Amsterdam: Aksant.
- Brug, W. van der & P. van Praag (2007) 'Erosion of political trust in the Netherlands: structural or temporarily? A research note', *Acta Politica*, 42: 443-458.
- Burns, N., K. Schlozman & S. Verba (2001) *The private roots of public action*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Cebuco (2003) *Oplagen dagbladen 2002. Gebaseerd op HOI cijfers*, Amsterdam: Cebuco.
- Collins, R. (2001) 'Social movements and the focus of emotional attention', blz. 27-44, in J. Goodwin, J.M. Jasper & F. Poletta, *Passionate politics. Emotions and social movements*, Chicago: University of Chicago Press.
- Commedia (1998) *Draaiboek volksraadpleging*, Gemeentearchief Pijnacker-Nootdorp.
- Cook, T.E. (2005) *Governing with the news. The news media as a political institution. Second edition*, Chicago: University of Chicago Press.
- Cruikshank, B. (1999) *The will to empower. Democratic citizens and other subjects*, Cornell University Press.
- Dalton, R.J. (1996) *Citizen politics. Public opinion and political parties in advanced industrial democracies. Second edition*, Chatham NJ: Chatham House Publishers.
- Dam, M.J.E.M. van, J. Berveling, G.H.J.M. Neelen & A.C. Wille (1996) 'Draagvlak gezocht. Beslissen over veranderingen in het binnenlands bestuur', *Bestuurskunde*, 5, 7: 317-329.
- Davis, D.W., K.M. Dowley & B.D. Silver (1999) 'Postmaterialism in world societies.: Is it really a value dimension?' *American Journal of Political Science*, 43, 3: 935-962.
- Dekker, P. (2000a) 'Politieke participatie', blz. 77-92, in J. Thomassen, K. Aarts & H. van der Kolk, *Politieke veranderingen in Nederland 1971-1998. Kiezers en de smalle marges van de democratie*, Den Haag: Sdu.
- Dekker, P. (2000b) 'Vijfentwintig jaar politieke betrokkenheid en participatie', in A.E. Bronner, *Recente ontwikkelingen in het marktonderzoek*, Haarlem: De Vrieseborch.
- Dekker, P. (2002) 'Sterkere democraten, zwakkere democratie? Veranderingen in politieke betrokkenheid en participatie 1970-2000', *BenM, themanummer 'Bezige burgers'*, 29, 2: 55-66.
- Dekker, P. & J. de Hart (2000) 'Het sociaal kapitaal van de Nederlandse kiezer', blz. 83-111, in M. Hooghe, *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en politieke cultuur*, Leuven/Leusden: Acco.
- Dekker, P. & J. de Hart (2002) 'Participatie', blz. 223-271, in *Sociaal en cultureel rapport 2002. De kwaliteit van de kwartaire sector*, Den Haag: Sdu.
- Dekker, P. & J. de Hart (2003a) 'Geen knieval voor het tijdsgesestje. Het SCP en de onvrede van 2002', *BenM*, 30, 1: 45-53.
- Dekker, P. & J. de Hart (2003b) 'Participatie', blz. 151-172, in SCP, *De sociale staat van Nederland 2003*, Den Haag: SCP.

- Dekker, P., J. de Hart & E. van den Berg (2004) 'Democratie en civil society', blz. 181-220, in SCP, *In het zicht van de toekomst. Sociaal en cultureel rapport 2004*, Den Haag: Sdu.
- Dekker, P. & M. Hooghe (2003) 'De burger-nachtwaker, naar een informalisering van de politieke participatie van de Nederlandse en Vlaamse bevolking', *Sociologische Gids*, 50, 2: 156-202.
- Depla, P., P. Tops & R. Weterings (1996) *Kroniek van een gedwongen huwelijk. De bijzondere geschiedenis van de samenvoeging van Rosmalen en 's-Hertogenbosch*, Delft: Uitgeverij Eburon.
- Derksen, W. (1996) 'De onvermijdelijke teloorgang van de stadsprovincie', *Bestuurskunde*, 5, 4: 198-203.
- Dewey, J. (1927) *The public and its problems*, Athens: Swallow Press/Ohio University Press.
- Diani, M. (2003a) 'Introduction. Social movements, contentious actions, and social networks: from metaphor to substance?' blz. 1-18, in M. Diani & D. McAdam, *Social movements and networks. Relational approaches to collective action*, Oxford: Oxford University Press.
- Diani, M. (2003b) 'Networks and social movements. A research programme', blz. 299-319, in M. Diani & D. McAdam, *Social movements and networks. Relational approaches to collective action*, Oxford: Oxford University Press.
- Dijkman, B. (2000a) 'Het spook van de annexatie', *Historisch Voorburg*, 6: 4-19.
- Dijkman, B. (2000b) 'Annexatie, een continuïng story?' *Historisch Voorburg*, 6: 20-28.
- Dijstelbloem, H.O. (2007) *De democratie anders. Politieke vernieuwing volgens Dewey en Latour*, Amsterdam: Proefschrift afdeling wijsbegeerte UvA.
- Duyvendak, J.W. (1997) *Waar blijft de politiek? Essays over paarse politiek maatschappelijk middenveld en sociale cohesie*, Amsterdam: Boom.
- Duyvendak, J.W., H.A. van der Heijden, R. Koopmans & L. Wijmans (1992) *Tussen verbeelding en macht, 25 jaar nieuwe sociale bewegingen in Nederland*, Amsterdam: SUA.
- Duyvendak, J.W. & M. Hurenkamp (2004) *Kiezen voor de kudde. Lichte gemeenschappen en de nieuwe meerderheid*, Amsterdam: Van Gennip.
- Easton, D. (1975) 'A reassessment of the concept of political support', *British Journal of Political Science*, 5: 435-457.
- Edelenbos, J., A. Domingo, P. Klok & J. van Tatenhove (2006) *Burgers als beleidsadviseurs. Een vergelijkend onderzoek naar acht projecten van interactieve beleidsvorming bij drie departementen*, Amsterdam: IPP.
- Edelenbos, J. & R. Goedhart (2001) 'Het probleemoplossend (on)vermogen van interactieve beleidsvorming', *Openbaar Bestuur*, 12: 13-16.
- Edelman, M. (1971) *Politics as symbolic action. Mass arousal and quiescence*, Chicago: Markham publishing.
- Eder, K. (2000) 'Social movement organizations and the democratic order. Reorganizing the social basis of political citizenship in complex societies', blz. 213-237, in C. Crouch, K. Eder & D. Tambini, *Citizenship, markets and the state*, Oxford: Oxford University Press.

- Eerste Kamer (2000-2001) *Handelingen*, 39, nr. 1672-1691.
- Egmond van & van der Jagt (1998) *Vijf gemeenten stellen zich teweer tegen de landhonger van Den Haag. Eerste (onvolledige) opzet voor de bijeenkomst van de vijf voorlichters op 15 augustus*, Den Haag: Van Egmond/Van der Jagt.
- Elchardus, M. (2002) *De dramademocratie*, Tiel: Lannoo.
- Elchardus, M. (2005) 'Tegenstellingen en conflicten in de symbolische samenleving', blz. 33-55, in P. Dekker, *Maatschappelijke tegenstellingen en de civil society*, Driebergen: Stichting Synthesis.
- Ellingson, S. (1995) 'Understanding the dialectic of discourse and collective action. Public debate and rioting in antebellum Cincinnati', *American Journal of Sociology*, 101, 1: 100-144.
- Emirbayer, M. (2005) 'Beyond Weberian action theory', blz. 185-203, in C. Camic, P.S. Gorski & D.M. Trubek, *Max Weber's economy and society. A critical companion*, Stanford: Stanford University Press.
- Emirbayer, M. & C.A. Goldberg (2005) 'Pragmatism, Bourdieu, and collective emotions in contentious politics', *Theory and Society*, 34: 469-518.
- Emirbayer, M. & J. Goodwin (1994) 'Network analysis, culture, and the problem of agency', *American Journal of Sociology*, 99, 6: 1411-1454.
- Engelen, E.R. & M. Sie Dhian Ho (2004) 'Democratische vernieuwing. Luxe of noodzaak?' blz. 17-37, in E.R. Engelen & M. Sie Dhian Ho, *De staat van de democratie. Democratie voorbij de staat*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Entman, R.M. (1993) 'Framing. Toward clarification of a fractured paradigm', *Journal of Communication*, 43, 4: 51-58.
- Entman, R.M. (2003) 'Cascading activation. Contesting the White House's frame after 9/11', *Political Communication*, 20: 415-432.
- Etzioni, A. (1995) *The spirit of community. Rights, responsibilities and the communitarian agenda*, London: Fontana Press.
- European Social Survey (2002) *Het Europees sociaal onderzoek, vragenlijst 1e ronde 2002 (Nederlandse versie)*, http://ess.nsd.uib.no/2003_questionnaires.jsp
- Eyerman, R. (2006) 'Performing opposition or, how social movements move', blz. 193-217, in J.C. Alexander, B. Giesen & J.L. Mast, *Social performance. Symbolic action, cultural pragmatics, and ritual*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Ferree, M.M., W.A. Gamson, J. Gerhards & D. Rucht (2002) 'Four models of the public sphere in modern democracies', *Theory and Society*, 31: 289-324.
- Figee, E.L. (2002) 'Het verhaal van twee steden. Een essay over culturele en politieke dilemma's in Enschede en Hengelo', blz. 57-68, in D. Straat, B. Eenhoorn & H. ter Beek, *Dilemma's bij gemeentelijke herindeling. Goed geschakeld of verkeerd verbonden*, Den Haag: VNG uitgeverij.
- Flyvbjerg, B. (1998) *Rationality and power. Democracy in practice*, Chicago: University of Chicago Press.
- Fortuyn, W.S.P. (2002) *De puinhopen van acht jaar paars*, Uithoorn: Karakter.

- Fox, C.J. & H.T. Miller (1996) *Postmodern public administration. Towards discourse*, Thousand Oaks: Sage.
- Fung, A. & E.O. Wright (2003) 'Thinking about empowered participatory governance', blz. 3-42, in A. Fung & E.O. Wright, *Deepening democracy. Institutional innovations in empowered participatory governance*, London: Verso.
- Futrell, R. (2003) 'Framing processes, cognitive liberation, and NIMBY protest in the U.S. chemical-weapons disposal conflict', *Sociological Inquiry*, 73, 3: 359-386.
- Gamson, W.A. (1995) 'Constructing social protest', blz. 85-106, in H. Johnston & B. Klandermans, *Social movements and culture*, London: UCL Press.
- Gamson, W.A. (2001) 'Promoting Political Engagement', blz. 56-74, in W.L. Bennett & R.M. Entman, *Mediated politics. Communication in the future of democracy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Gamson, W.A. & A. Modigliani (1989) 'Media discourse and public opinion on nuclear power: a constructionist approach', *American Journal of Sociology*, 95, 1: 1-37.
- Gemeenten Leidschendam Nootdorp Pijnacker Rijswijk en Voorburg (1998a) *Annexatie nee nieuwsbrief, eerste editie*, Nootdorp: Gezamenlijke gemeenten.
- Gemeenten Leidschendam Nootdorp Pijnacker Rijswijk en Voorburg (1998b) *Annexatie nee nieuwsbrief, derde editie*, Nootdorp: Gezamenlijke gemeenten.
- Gemeenten Leidschendam Nootdorp Pijnacker Rijswijk en Voorburg (1998c) *Actieprogramma doe mee met annexatie nee*, Nootdorp: Gezamenlijke gemeenten.
- Giesen, B. (2006) 'Performing the sacred. A Durkheimian perspective on the performative turn in the social sciences', blz. 325-367, in J.C. Alexander, B. Giesen & J.L. Mast, *Social performance. Symbolic action, cultural pragmatics, and ritual*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Glas, J. (2004) *Een controversiële kwestie. De herindeling bekeken vanuit een politiek raamwerk*, Leeronderzoek sociologie 2003-2004, Moderne burgers en hun politieke burgerschapstijlen, Amsterdam: J. Glas.
- Goldstone, J.A. (2004) 'More social movements or fewer? Beyond political opportunity structures to relational fields', *Theory and Society*, 33: 333-365.
- Goodwin, J. & J.M. Jasper (1999) 'Caught in a winding, snarling vine. The structural bias of political process theory', *Sociological Forum*, 14, 1: 27-54.
- Goodwin, J. & J.M. Jasper (2004) *Rethinking social movements. Structure, meaning and emotion*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- Goodwin, J., J.M. Jasper & F. Poletta (2001) 'Introduction. Why emotions matter', blz. 1-24, in J. Goodwin, J.M. Jasper & F. Poletta, *Passionate politics. Emotions and social movements*, Chicago: University of Chicago Press.
- Goodwin, J., J.M. Jasper & F. Poletta (2004) 'Emotional dimensions of social movements', blz. 413-432, in D.A. Snow, S.A. Soule & H. Kriesi, *The Blackwell companion to social movements*, Malden MA: Blackwell.
- Goor, H. van (2003) 'Toch een groeiende kloof tussen kiezers en gekozenen? Non-respons in het Nationaal Kiezersonderzoek revisited.' *Sociologische Gids*, 50: 231-235.

- Goor, H. van (2004) 'Over grenscorrecties en trendlijnen. Een antwoord op Te Grotenhuis, Ruiter en De Graaf', *Sociologische Gids*, 51, 2: 182-184.
- Gould, D.B. (2004) 'Passionate political processes. Bringing emotions back into the study of social movements', blz. 155-175, in J. Goodwin & J.M. Jasper, *Rethinking social movements. Structure, meaning, and emotion*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- Grotenhuis, M. te, S. Ruiter & N.D. de Graaf (2004) 'Een grens te ver. Een methodologisch commentaar op 'Toch een groeiende kloof tussen kiezers en gekozenen? Non-respons in het Nationaal Kiezersonderzoek revisited' van Henk van Goor', *Sociologische Gids*, 51, 2: 178-179.
- Gunsteren, H. van (2006) *Vertrouwen in de democratie. Over de principes van zelforganisatie*, Amsterdam: Van Gennep.
- Gunsteren, H. van (2008) 'Bestuur door boze burgers', blz. 150-159, in P. Brouwer, *Boze burgers. Integriteit van ambtenaren en bestuurders in een mondige samenleving*, Alphen aan den Rijn: Kluwer.
- Gusfield, J. (1981) *The culture of public problems. Drinking-driving and the symbolic order*, Chicago: University of Chicago Press.
- Hair, J.F., R.E. Anderson, R.L. Tatham & W.C. Black (1998) *Multivariate data analysis. Fifth edition*, New Jersey: Prentice Hall.
- Hajer, M. (2003a) 'A frame in the fields. Policymaking and the reinvention of politics', blz. 88-108, in M. Hajer & H. Wagenaar, *Deliberative policy analysis. Understanding governance in the network society*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Hajer, M. (2003b) 'Policy without polity? Policy analysis and the institutional void.' *Policy Sciences*, 36: 175-195.
- Hajer, M. (2004) *Setting the stage. A dramaturgy of policy deliberation*, Amsterdam: ASSR working papers, <http://www.assr.nl/workingpapers/documents/ASSR-WP0406.pdf>.
- Hajer, M. (2005) 'Coalitions, practices, and meaning in environmental politics. From acid rain to BSE', blz. 297-315, in D. Howarth & J. Torfing, *Discourse theory in European politics. Identity, policy and governance*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Hajer, M. (2009 forthcoming) *Authoritative governance. Policy making in the age of mediatization*, Oxford: Oxford University Press.
- Hajer, M., T. Akkerman & J. Grin (2001) 'Interactief beleid en deliberatieve democratie. Kansen voor vernieuwing van het democratisch bestuur', *Openbaar Bestuur*, 2001, 2: 7-10.
- Hajer, M. & W. Versteeg (2006) 'Een meervoudige kijk op democratie en bestuur', blz. 7-19, in J. Grin, M. Hajer & W. Versteeg, *Meervoudige democratie. Ervaringen met vernieuwend bestuur*, Amsterdam: Aksant.
- Hajer, M. & H. Wagenaar (2003a) *Deliberative policy analysis, understanding governance in the network society*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Hajer, M. & H. Wagenaar (2003b) 'Introduction', blz. 1-30, in M. Hajer & H. Wagenaar, *Deliberative policy analysis, understanding governance in the network society*, Cambridge: Cambridge University Press.

- Hart, J. de & P. Dekker (1999) 'Civic engagement and volunteering in the Netherlands. A Putnamian' analysis', blz. 75-107, in J.W. van Deth, M. Maraffi, K. Newton & P. Whiteley, *Social capital and European democracy*, London/New York: Routledge.
- Hay, C. (2007) *Why we hate politics*, Cambridge: Polity Press.
- Hazeu, C.A., N.G.J. Boonstra, M. Jager-Vreugdenhil & P. Winsemius (2005) *Buurtinitiatieven en buurtbeleid in Nederland anno 2004. Analyse van een veldonderzoek van 28 casussen*, WRR V webpublicaties nr. 9, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Heijden, H.A. van der (1992) 'Van kleinschalig utopisme naar postgiro-activisme? De milieubeweging 1970-1990', in J.W. Duyvendak, R. Koopmans, H.A. van der Heijden & L. Wijmans, *Tussen verbeelding en macht, 25 jaar nieuwe sociale bewegingen in Nederland*, Amsterdam: SUA.
- Heijden, J. van der, L. van der Mark, A. Meiresonne & J. van Zuylen (2007) *Help! een burgerinitiatief*, Den Haag: InAxis/Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- Hendriks, F. (2006) *Vitale democratie. Theorie van democratie in actie*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Heuvel, H. van den & M. Huijben (2003) 'Bestuurskracht en gemeentelijke schaalvergroting', *Openbaar Bestuur*, 13: 30-35.
- Hirschman, A.O. (1970) *Exit, voice, and loyalty. Responses tot decline in firms, organizations, and states*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Hirschman, A.O. (1982) *Shifting involvements. Private interest and public action*, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Hooghe, M. (2000) 'Culturele en maatschappelijke kenmerken en het participatieniveau van de Vlaamse bevolking. Een analyse van cross sectionele data', blz. 113-146, in M. Hooghe, *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en politieke cultuur*, Leuven/Leusden: Acco.
- Hooghe, M. (2001) 'Het einde van de sociale cohesie? Een kritisch overzicht van de postmoderne argumenten tegen het communitaristisch pessimisme', *Sociologische Gids*, 48, 1: 8-30.
- Hooghe, M. (2003) *Sociaal kapitaal in Vlaanderen*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Hooghe, M. & D. Houtman (2003) 'Omstreden instituties. Instellingen in een geïndividualiseerde samenleving', *Sociologische Gids*, 50, 2: 115-130.
- Huberts, L.W. (1988) *De politieke invloed van protest en pressie. Besluitvormingsprocessen over rijkswegen*, proefschrift Leiden.
- Hunter, S. & K.M. Leyden (1995) 'Beyond NIMBY. Explaining opposition to hazardous waste facilities', *Policy Studies Journal*, 23, 4: 601-619.
- Hurenkamp, M., E. Tonkens & J.W. Duyvendak (2006) *Wat burgers bezielt. Een onderzoek naar burgerinitiatieven*, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam/NICIS Kenniscentrum Grote Steden.
- Huygen, A. & R. Rijksschroef (2004) 'Leefbaarheidsbudgetten kunnen bestuur vernieuwen', *Tijdschrift voor de Sociale Sector*, 58, 11: 28-31.

- Inglehart, R. (1977) *The silent revolution. Changing values and political styles among Western publics*, Princeton: Princeton University Press.
- Inglehart, R. (1990) 'Political value orientations', blz. 67-102, in M.K. Jennings et al., *Continuities in political action. A longitudinal study of political orientations in three western democracies*, Berlin/ New York: Walter de Gruyter.
- Inglehart, R. (1999) 'Postmodernization erodes respect for authority, but increases support for democracy', blz. 236-256, in P. Norris, *Critical citizens. Global support for democratic governance*, Oxford: Oxford University Press.
- Inter/View International (1998) *Rapport enquête volksraadpleging*, Amsterdam: Inter/View International.
- Irwin, G. & J. van Holsteyn (2002) 'De kloof tussen burger en bestuur', blz. 33-49, in J. van Holsteyn & C. Mudde, *Democratie in verval?*, Amsterdam: Boom.
- Ivens, F. (1998) *Landjepik*, eigen uitgave van *de Haagsche Courant*, Rijswijk: Sijthoff Pers.
- Jasper, J.M. (1998) 'The emotions of protest. Affective and reactive emotions in and around social movements', *Sociological Forum*, 13, 3: 397-424.
- Jeffres, L.W., D. Atkin & K.A. Neuendorf (2002) 'A model linking community activity and communication with political attitudes and involvement in neighbourhoods', *Political Communication*, 19: 387-421.
- Jennings, M.K. (1990) 'The crystallization of orientations', blz. 313-348, in M.K. Jennings et al., *Continuities in political action. A longitudinal study of political orientations in three western democracies*, Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Jennings, M.K., et al. (1990) *Continuities in political action, a longitudinal study of political orientations in three western democracies*, Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Johnston, H. & B. Klandermans (1995) 'The cultural analysis of social movements', blz. 3-24, in H. Johnston & B. Klandermans, *Social movements and culture*, London: UCL Press.
- Kaase, M. (1990) 'Mass participation', blz. 23-64, in M.K. Jennings et al., *Continuities in political action. A longitudinal study of political orientations in three western democracies*, Berlin/New York: Walter de Gruyter.
- Kane, A. (2001) 'Finding emotion in social movement processes. Irish land movement metaphors and narratives', blz. 251-266, in J. Goodwin, J.M. Jasper & F. Poletta, *Passionate politics. Emotions and social movements*, Chicago: University of Chicago Press.
- Kennedy, J.C. (1995) *Nieuw Babylon in aanbouw. Nederland in de jaren zestig*, Amsterdam: Boom.
- Klandermans, B. (1997) *The social psychology of protest*, Oxford: Blackwell.
- Koole, R. (2001) 'Tussen lijdelijkheid en contestatie. Politieke participatie in de twintigste eeuw', blz. 151-170, in C. van Eijl, L. Heerma van Voss & P. de Rooy, *Sociaal Nederland. Contouren van de twintigste eeuw*, Amsterdam: Aksant.
- Koopmans, R. (2004) 'Movements and media. Selection processes and evolutionary dynamics in the public sphere', *Theory and Society*, 33: 367-391.

- Koopmans, R. & S. Olzak (2004) 'Discursive opportunities and the evolution of rightwing violence in Germany', *American Journal of Sociology*, 110, 1: 198-230.
- Koppenjan, J.F.M. & J.F. Zaaijer (1997) 'Beslissen over de Rotterdamse stadsprovincie. Wie leidt de dans rond de 'garbage-can'?' *Bestuurskunde*, 6, 5: 213-221.
- Kraaykamp, G., M. van Dam & T. Toonen (2001) 'Institutional change and political participation. The effects of municipal amalgamation on local electoral turnout in the Netherlands', *Acta Politica*, 36: 402-418.
- Kremer, M. & I. Verhoeven (2005) 'Vraaggericht werken: voor échte professionals', *Tijdschrift voor de Sociale Sector*, 59, 1/2: 16-21.
- Kriesi, H., R. Koopmans, J.W. Duyvendak & M.G. Giugni (1995) *New social movements in Western Europe*, London: UCL Press.
- Kuklinski, J.H., P.J. Quirk, J. Jerit & R.F. Rich (2001) 'The political environment and citizen competence', *American Journal of Political Science*, 45, 2: 410-424.
- Kymlicka, W. & W. Norman (1995) 'Return of the citizen. A survey of recent work on citizenship theory', blz. 283-322, in R. Beiner, *Theorizing citizenship*, Albany: State University of New York Press.
- Lakoff, G. & M. Johnson (2003) *Metaphors we live by*, Chicago and London: University of Chicago Press (herziene uitgave van de oorspronkelijke uit 1980 met een nieuw nawoord).
- Latour, B. (2005) *Reassembling the social. An introduction to Actor-Network-Theory*, Oxford: Oxford University Press.
- Laws, D. & M. Rein (2003) 'Reframing practice', blz. 172-206, in M. Hajer & H. Wagenaar, *Deliberative policy analysis. Understanding governance in the network society*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Lenos, S., P. Sturm & R. Vis (2006) *Burgerparticipatie in gemeenteland. Quick scan van 34 coalitieakkoorden en raadsprogramma's voor de periode 2006-2010*, Amsterdam: Instituut voor Publiek en Politiek.
- Lijphart, A. (1968) *The politics of accommodation. Pluralism and democracy in the Netherlands*, Berkeley: University of California Press.
- Lijphart, A. (1988) *Verzuiling, pacificatie en kentering in de Nederlandse politiek*, Haarlem: H.J.W. Becht.
- Livingstone, S. & T. Markham (2008) 'The contribution of media consumption to civic participation', *British Journal of Sociology*, 59, 2: 351-371.
- Loeber, A., M. Hajer & J. van Tatenhove (2005) *Investigating new participatory practices of the 'politics of life' in a European context*, Participatory Governance and Institutional Innovation (PAGANINI). Deliverable 5: Final report - Theory and Method, <http://www.univie.ac.at/LSG/paganini/index.htm>.
- Lybaart, J. (2004) *Doe mee met annexatie nee. Een onderzoek naar mobilisatie van burgers door burgers*, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, rapport leeronderzoek sociologie 2003-2004 'Moderne burgers en hun politieke burgerschapsstijlen'.
- Macedo, S. (2005) *Democracy at risk. How political choices undermine citizen participation and what we can do about it*, Washington DC: Brookings Institution Press.

- Marcus, G.E. (2002) *The sentimental citizen. Emotions in democratic politics*, University Park, PA: Pennsylvania State University Press.
- Marcus, G.E. (2003) 'The psychology of emotion and politics', blz. 182-221, in D.O. Sears, L. Huddy & R. Jervis, *Oxford handbook of political psychology*, Oxford: Oxford University Press.
- Marcus, G.E., W.R. Neuman & M. Mackuen (2000) *Affective intelligence and political judgement*, Chicago and London: University of Chicago Press.
- Marres, N. (2003) 'Beter productief wantrouwen dan misplaatst vertrouwen. Over de politieke verdiensten van media-affaires', *Krisis*, 4, 1: 36-52.
- Marres, N. (2005a) *No issue, no public. Democratic deficits after the displacement of politics*, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam.
- Marres, N. (2005b) 'Issues spark a public into being. A key but often forgotten point of the Lippmann-Dewey debate', blz. 208-217, in B. Latour & P. Weibel, *Making things public. Atmospheres of democracy*, Karlsruhe: ZKM/Center for art and media.
- Marshall, T.H. (1965) *Class, citizenship and social development*, New York: Anchor Books.
- Martin, P.S. (2008) 'The mass media as sentinel. Why bad news about issues is good news for participation', *Political Communication*, 25: 180-193.
- Marx Ferree, M. & D.A. Merrill (2004) 'Hot movements, cold cognition. Thinking about social movements in gendered frames', blz. 247-261, in J. Goodwin & J.M. Jasper, *Rethinking social movements. Structure, meaning and emotion*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- McAdam, D. (2004) 'Revisiting the U.S. civil rights movement. Toward a more synthetic understanding of the origins of contention', blz. 201-232, in J. Goodwin & J.M. Jasper, *Rethinking social movements. Structure, meaning and emotion*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- McAdam, D., S. Tarrow & C. Tilly (2001) *Dynamics of contention*, Cambridge: Cambridge University Press.
- McCarthy, J.D. & M.N. Zald (1977) 'Resource mobilization and social movements. A partial theory', *American Journal of Sociology*, 8: 1212-1241.
- McKinsey & Company (2005) *21minuten.nl*, Amsterdam: McKinsey & Company.
- McKinsey & Company (2006) *21minuten.nl (Editie 2006)*, Amsterdam: McKinsey & Company.
- McKinsey & Company (2007) *21minuten.nl (Editie 2007)*, Amsterdam: McKinsey & Company.
- McLean, S.L., D.A. Schultz & M.B. Steger (2002) *Social capital. Critical perspectives on community and bowling alone*, New York and London: New York University Press.
- McLeod, D.M., G.M. Kosicki & J.M. McLeod (2002) 'Resurveying the boundaries of political communications effects', blz. 215-267, in J. Bryant & D. Zillman, *Media effects. Advances in theory and research*, Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- McQuail, D. (2005) *McQuail's mass communication theory. Fifth edition*, London: Sage.
- Melucci, A. (1996) *Challenging codes, collective action in the information age*, Cambridge: Cambridge University Press.

- Meyer, D.S. & D.C. Minkoff (2004) 'Conceptualizing political opportunity', *Social Forces*, 82, 4: 1457-1492.
- Milne, K. (2005) *Manufacturing dissent. Single-issue protest, the public and the press*, London: Demos.
- Ministerie van Algemene Zaken (1994) *Regeerakkoord 1994*, http://www.minaz.nl/Onderwerpen/Regeringsbeleid/Regeerakkoord/Regeerakkoord_1994
- Ministerie van Algemene Zaken (1998) *Regeerakkoord 1998*, http://www.minaz.nl/Onderwerpen/Regeringsbeleid/Regeerakkoord/Regeerakkoord_1998
- Ministerie van Algemene Zaken (2002) *Werken aan vertrouwen, een kwestie van aanpakken. Strategisch akkoord voor kabinet CDA, LPF, VVD*, http://www.minaz.nl/Onderwerpen/Regeringsbeleid/Regeerakkoord/Regeerakkoord_2002
- Ministerie van Algemene Zaken (2003) *Meedoen, meer werk, minder regels: hoofdlijnen-akkoord voor het kabinet CDA, VVD, D66*, http://www.minaz.nl/Onderwerpen/Regeringsbeleid/Regeerakkoord/Regeerakkoord_2003
- Ministerie van Algemene Zaken (2007) *Samen werken, samen leven. Coalitieakkoord CDA, PVDA, Christen Unie*, http://www.minaz.nl/Onderwerpen/Regeringsbeleid/Regeerakkoord/Regeerakkoord_2007
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2006) *De staat van onze democratie 2006*, Den Haag: Ministerie van BZK.
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2007) *De burger in het beleid: Weet wat er leeft*, Den Haag: Ministerie van BZK.
- Mok, A. (2003) *Haaglanden, plaaglanden, laag landen, de lange weg naar herindeling in de Haagse regio*, Rotterdam: Scriptie Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Mok, A. (2004) *Grondoorlog. De jarenlange strijd om stadsprovincies en gemeentelijke herindeling in politiek Den Haag*, Amsterdam: Van Genneep.
- Morris, A. (2004) 'Reflections on social movement theory. Criticisms and proposals', blz. 233-246, in J. Goodwin & J.M. Jasper, *Rethinking social movements. Structure, meaning and emotion*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- Motivaction (2001) *Burgerschapstijlen en overheidscommunicatie*, <http://www.toekomst-comm.nl/preview/bijlagen/bijlage05.doc> (mei 2001).
- Mouffe, C. (2000) *The democratic paradox*, London: Verso.
- Mouffe, C. (2005) 'Some reflections on an agonistic approach to the public', blz. 804-807, in B. Latour & P. Weibel, *Making things public. Atmospheres of democracy*, Karlsruhe: ZKM/Center for art and media.
- Mutz, D. & J. Soss (1997) 'Reading public opinion. The influence of news coverage on perceptions of public sentiment', *Public Opinion Quarterly*, 61, 3: 431-451.
- Nationale ombudsman (2008) *Burgerschap verzilverd. Verslag van de Nationale ombudsman over 2007*, Den Haag: De Nationale ombudsman.
- Nauta, L. (2000) *Onbehagen in de filosofie*, Amsterdam: Van Genneep.
- Nicodemus, D.M. (2004) 'Mobilizing information. Local news and the formation of a viable political community', *Political Communication*, 21: 161-176.

- Norris, P. (1999) *Critical citizens. Global support for democratic governance*, Oxford: Oxford University Press.
- Norris, P. (2000a) *Making democracies work. Social capital and civic engagement in 47 societies*, European Science Foundation EURESCO Conference on Social Capital, 15-20 September 2000, University of Exeter.
- Norris, P. (2000b) *A virtuous circle. Political communications in post-industrial societies*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Norris, P. (2002) *Democratic Phoenix. Reinventing political activism*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Oliver, P. & D.J. Myers (1999) 'How events enter the public sphere. Conflict, location, and sponsorship in local newspaper coverage of public events', *American Journal of Sociology*, 105, 1: 38-87.
- Oliver, P. & D.J. Myers (2003) 'Networks, diffusion and cycles of collective action', blz. 173-203, in M. Diani & D. McAdam, *Social movements and networks. Relational approaches to collective action*, Oxford: Oxford University Press.
- Pama, G. (2004) 'De politici kunnen zich nu niets meer herinneren', *NRC Handelsblad*, 15-9-2004, blz.3.
- Pan, Z. & G.M. Kosicki (1993) 'Framing analysis. An approach to news discourse', *Political Communication*, 10: 55-75.
- Pan, Z. & G.M. Kosicki (2001) 'Framing as a strategic action in public deliberation', blz. 35-65, in S.D. Reese, O.H. Gandy jr & A.E. Grant, *Framing public life. Perspectives on media and our understanding of the social world*, Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum.
- Passy, F. (2003) 'Social networks matter. But how?' blz. 21-48, in M. Diani & D. McAdam, *Social movements and networks. Relational approaches to collective action*, Oxford: Oxford University Press.
- Pateman, C. (1980) 'The civic culture: A philosophic critique', blz. 57-102, in G.A. Almond & S. Verba, *The civic culture revisited*, Boston: Little Brown.
- Patterson, T.E. (2002) *The vanishing voter. Public involvement in an age of uncertainty*, New York: Vintage Books.
- Pattie, C., P. Seyd & P. Whiteley (2004) *Citizenship in Britain. Values, participation and democracy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Pettersen, P.A. & L.E. Rose (1996) 'Participation in local politics in Norway. Some do; some don't; some will; some won't', *Political Behaviour*, 18, 1: 51-97.
- Pharr, S.J. & R.D. Putnam (2000) *Disaffected democracies. What's troubling the trilateral countries?*, Princeton NJ: Princeton University Press.
- Praag jr, P. van (1992) 'De smalle marges van een brede beweging, vredesprotest in Nederland', blz. 99-119, in J.W. Duyvendak, H.A. van der Heijden, R. Koopmans & L. Wijmans, *Tussen verbeelding en macht, 25 jaar nieuwe sociale bewegingen in Nederland*, Amsterdam: SUA.
- Prast, H., R. Mosch & W.F. van Raaij (2005) *Vertrouwen, cement van de samenleving aanjager van de economie*, Amsterdam: De Nederlandsche Bank.

- Prenger, M. & F. van Vree (2004) *Schuivende grenzen. De vrijheid van de journalist in een veranderend medialandschap*, Nederlandse vereniging van journalisten.
- Pröpper, I.M.A.M. & R. te Velde (1997) 'Politiek-bestuurlijke institutionele verklaring', *Bestuurskunde, themanummer Stadsprovincie Rotterdam*, 6, 5: 203-212.
- Putnam, R.D. (1993) *Making democracy work. Civic traditions in modern Italy*, Princeton: Princeton University Press.
- Putnam, R.D. (1995) 'Bowling alone. America's declining social capital', *Journal of Democracy*, 6, 1: 65-78.
- Putnam, R.D. (1996) 'The strange disappearance of civic America', *The American Prospect*, 7, 24.
- Putnam, R.D. (2000) *Bowling alone. The collapse and revival of American community*, New York: Simon & Schuster.
- Putnam, R.D. (2002) 'Bowling together', *The American Prospect*, 13, 3.
- Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (2003) *Medialogica*, Den Haag: Sdu.
- Rein, M. & D. Schön (1996) 'Frame-critical analysis and frame-reflective policy practice', *Knowledge & Policy*, 9, 1: 85-105.
- Ribberink, A. (1998) *Leidsvrouwen en zaakwaarneemsters. Een geschiedenis van de Aktiegroep Man Vrouw Maatschappij (MVM), 1968-1973*, Hilversum: Uitgeverij Verloren.
- Rossem, R. van & C. Baerveldt (2005) 'Activisme en het middenveld. Lidmaatschap en actiebereidheid in België en Nederland', blz. 107-127, in B. Völker, *Burgers in de buurt. Samenleven in school, wijk en vereniging*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Scheele, D. (2006) *Doelmatigheid in de rechtshuishouding. Een rechtseconomische analyse*, Den Haag: Boom juridische uitgevers.
- Scheufele, D.A., M.C. Nisbet, D. Brossard & E. Nisbet (2004) 'Social structure and citizenship. Examining the impacts of social setting, network heterogeneity, and informational variables on political participation', *Political Communication*, 21: 315-338.
- Scheufele, D.A., J. Shanahan & S.H. Kim (2002) 'Who cares about local politics? Media influences on local political involvement, issue awareness, and attitude strength', *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 79, 2: 427-444.
- Schlozman, K., S. Verba & H.E. Brady (1995) 'Participation's not a paradox. The view from American activists', *British Journal of Political Science*, 25, 1: 1-36.
- Schreuder, A. (2004) 'Ons zorgeloos bestaand door gif bedreigd', *NRC Handelsblad*, 2-II-2004, blz. 7.
- Schrijen, J.J. (2002) 'Nieuwe ronde, nieuwe kansen, nieuwe prijzen', blz. 43-56, in D. Straat, B. Eenhoorn & H. ter Beek, *Dilemma's bij gemeentelijke herindeling. Goed geschakeld of verkeerd verbonden*, Den Haag: VNG uitgeverij.
- Schudson, M. (1998) *The good citizen. A history of American civic life*, New York: The Free Press.
- Schudson, M. (2003) *The sociology of news*, New York/London: W.W. Norton.
- Schudson, M. (2006) 'The varieties of civic experience', *Citizenship Studies*, 10, 5: 591-606.
- Schuyt, C.J.M. (2006a) *Democratische deugden. Cleveringa oratie 2006*, Amsterdam: Leiden University Press.

- Schuyt, C.J.M. (2006b) *Steunberen van de samenleving*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Schuyt, C.J.M. & E. Taverne (2000) 1950. *Welvaart in zwart-wit*, Den Haag: Sdu.
- Scott, J. (2000) *Social network analysis*, London: Sage.
- Shah, D., J.M. McLeod & S.H. Yoon (2001) 'Communication, context, and community. An exploration of print, broadcast and internet influences', *Communication Research*, 28, 4: 464-506.
- Shemtov, R. (1999) 'Taking ownership of environmental problems. How local NIMBY groups expand their goals', *Mobilization: An International Journal*, 4, 1: 91-106.
- Snow, D.A. (2004) 'Framing processes, ideology, and discursive fields', blz. 380-412, in D.A. Snow, S.A. Soule & H. Kriesi, *The Blackwell companion to social movements*, Malden MA: Blackwell.
- Snow, D.A. & D. Trom (2002) 'The case study and the study of social movements', blz. 146-172, in B. Klandermans & S. Staggenborg, *Methods of social movement research*, Minneapolis/London: University of Minnesota Press.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (1977) *Culturele veranderingen in Nederland 1958-1975. Overzicht van rechte tellingen*, Rijswijk: SCP.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (1996) *Vragenlijst culturele veranderingen 1996*, <http://www.scp.nl/miss/cul.htm>
- Sociaal en Cultureel Planbureau (1998) *Sociaal en cultureel rapport 1998, 25 jaar sociale verandering*, Den Haag: SCP.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2001) *Trends in de tijd. Een schets van recente ontwikkelingen in tijdsbesteding en tijdsordening*, Den Haag: SCP.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2006) *De tijd als spiegel. Hoe Nederlanders hun tijd besteden*, Den Haag: SCP.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2008) *Kwartaalbericht Continu Onderzoek Burgerperspectieven*, 1, Den Haag: SCP.
- Steinberg, M.W. (1998) 'Tilting the frame. Considerations on collective action framing from a discursive turn', *Theory and Society*, 27: 845-872.
- Steinberg, M.W. (1999) 'The talk and backtalk of collective action. A dialogic analysis of repertoires of discourse among Nineteenth-Century English cotton spinners', *American Journal of Sociology*, 105, 3: 736-780.
- Steinberg, M.W. (2002) 'Toward a more dialogic analysis of social movement culture', blz. 208-225, in D.S. Meyer, N. Whittier & B. Robnett, *Social movements. Identity, culture, and the state*, Oxford: Oxford University Press.
- Stokkom, B. van (1992b) *De republiek der weerbaren, burgerschap, publieke actie en sociaal-democratie*, Houten: Bohn, Stafleu, Van Loghum.
- Stokkom, B. van (1992a) 'Een volk van engelen? Een eigentijdse visie op burgerdeugden', blz. 62-77, in J.B.D. Simonis, A. Hemerijck & P.B. Lehning, *De staat van de burger, beschouwingen over hedendaags burgerschap*, Meppel/Amsterdam: Boom.

- Stokkom, B. van (2003) 'Deliberatie zonder democratie? Ongelijkheid en gezag in interactieve beleidsvorming', *BenM*, 30, 3: 153-165.
- Stokkom, B. van (2006) *Rituelen van beraadslaging. Reflecties over burgerberaad en burgerbestuur*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Stolle, D. (2000) 'Onderzoek naar sociaal kapitaal. Naar een attitudinale benadering', blz. 25-59, in M. Hooghe, *Sociaal kapitaal en democratie. Verenigingsleven, sociaal kapitaal en politieke cultuur*, Leuven/Leusden: Acco.
- Stoop, I.A.L. (2005) *The hunt for the last respondent. Nonresponse in sample surveys*, Den Haag: SCP.
- Stuurgroep Behoud Autonomie (2000) *Plan van aanpak ten behoeven van de werkzaamheden van de stuurgroep behoud autonomie (1e concept)*, Nootdorp: Stuurgroep Behoud Autonomie.
- Swidler, A. (1995) 'Cultural power and social movements', blz. 25-40, in H. Johnston & B. Klandermans, *Social movements and culture*, London: UCL Press.
- Sztompka, P. (1998) 'Trust, distrust and two paradoxes of democracy', *European Journal of Social Theory*, 1, 1: 19-32.
- Tammes, P. & P. Dekker (2007) 'Het opinieklimaat', blz. 57-83, in SCP, *De sociale staat van Nederland*, Den Haag: SCP.
- Tarrow, S. (2001) 'Silence and voice in the study of contentious politics. Introduction', blz. 1-13, in R.R. Aminzade et al., *Silence and voice in the study of contentious politics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Thie, M. (2007) 'Een fusiebruid kan te lelijk zijn. Of juist te mooi', *NRC Handelsblad*, 15-8-2007, blz. 3.
- Thompson, J.B. (2000) *Political scandal. Power and visibility in the media age*, Cambridge: Polity Press.
- Tielman, R. (1982) *Homoseksualiteit in Nederland*, Meppel, Amsterdam: Boom.
- Tiemeijer, W.L. (2006) *Het geheim van de burger. Over staat en opinie onderzoek*, Amsterdam: Aksant.
- Tiemeijer, W.L. (2008) *Wat 93,7 procent van de Nederlanders moet weten over opiniepeilingen*, Amsterdam: Aksant.
- Tilly, C. (2002) *Stories, identities, and political change*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- Tilly, C. & S. Tarrow (2007) *Contentious politics*, Boulder/London: Paradigm.
- Tjeenk Willink, H.D. (1989) *De kwaliteit van de overheid, een bijdrage aan het hernieuwde politieke debat*, Den Haag: DOP.
- Tops, P. & S. Zouridis (2000) *Burgers en overheidscommunicatie*, <http://www.toekomst-comm.nl/preview/bijlagen/bijlage03.doc> (November 2000).
- Trommel, W. (2003) 'Zekere verbanden? Over de onderzoeksmethode van het SCP', *BenM*, 30, 1: 42-45.
- Trotter II, R.T. (1999) 'Friends, relatives, and relevant others. Conducting ethnographic network studies', blz. 1-50, in J.J. Schensul et al., *Mapping social networks, spatial data, & hidden populations. Ethnographer's toolkit 4*, California/London: Sage.

- Tweede Kamer (1996-1997) *Bestuurlijk eindperspectief kaderwetgebieden, Motie van het lid Remkes c.s.*, 25287, nr. 3.
- Tweede Kamer (2000-2001) *Memorie van toelichting. Gemeentelijke herindeling van Den Haag en omgeving*, 27598, nr. 3.
- Tweede Kamer (2004-2005) *Verkenning burgerschap en andere overheid*, 29362, nr. bijlage bij nr. 31.
- Twist, M.J.W. van (1995) *Verbale vernieuwing. Aantekeningen bij de kunst van bestuurskunde*, Den Haag: VUGA.
- Verba, S., K. Schlozman & H.E. Brady (1995) *Voice and equality. Civic voluntarism in American politics*, Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Verhaar, J. (2004) *Netwerken in verzet. Onderzoek naar de stichtingen tegen annexatie in Rijswijk en Voorburg*, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, rapport leeronderzoek sociologie 2003-2004 'Moderne burgers en hun politieke burgerschapsstijlen'.
- Verhaar, J. (2005) *Netwerken in verzet revised. Het georganiseerd anti-annexatieverzet in Leidschendam, Nootdorp en Pijnacker*, Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, onderzoeksrapport in opdracht van Imrat Verhoeven (ASSR), ten behoeve van proefschriftproject 'Moderne burgers, veelzijdige democraten'.
- Verhaar, J. (2006) *Burenprotest. Onderzoek naar het georganiseerde anti-annexatieverzet in de Haagse regio*, Amsterdam: Doctoraalscriptie Sociologie Universiteit van Amsterdam.
- Verhoeven, I. (2004) 'Veranderend politiek burgerschap en democratie', blz. 55-78, in E.R. Engelen & M. Sie Dhian Ho, *De staat van de democratie. Democratie voorbij de staat*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Verhoeven, I. (2006a) 'Alledaags politiek burgerschap en de overheid', blz. 119-143, in P. Meurs, E. Schrijvers & G. de Vries, *Leren van de praktijk. Gebruik van lokale kennis en ervaring voor beleid*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Verhoeven, I. (2006b) 'Burgers als toezichhouders op publieke besluitvorming', blz. 83-97, in J. Grin, M.A. Hajer & J.W. Versteeg, *Meervoudige democratie. Ervaringen met vernieuwend bestuur*, Amsterdam: Aksant.
- Verhoeven, I. (2006c) 'De emotionele uitdaging van de politiek. De noodzaak voor politici om via 'emotioneel werk' actief het vertrouwen van burgers te genereren', blz. 163-173 in A. Korsten & P.J.M. de Goede, *Vertrouwen in het openbaar bestuur*, Den Haag: ROB.
- Verhoeven, I. (2007) 'Wie de macht in het gezicht kijkt, eist verantwoording. Politici en actieve burgers in een mediadebat over gemeentelijke herindeling', blz. 220-230, in J.W. Duyvendak, G. Engbersen, M. Teeuwen & I. Verhoeven, *Macht en verantwoordelijkheid. Essays voor Kees Schuyt*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Vinken, H. & P. Ester (2002) *The culture of engagement. The promise of the internet*, ISA XV World congress, 7-7-2002, Brisbane, Australië.

- Visser, J. & A. Hemerijck (1997) *A Dutch miracle. Job growth, welfare reform and corporatism in the Netherlands*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Voorlichters Vliet- en Hofland gemeenten (2000) *Annexatie nee, samenwerken ja. Communicatiestrategie herindelings 2000*, Nootdorp: Gemeente Nootdorp.
- Wagenaar, H. (2005) *Stadswijken, complexiteit en burgerbestuur*, Den Haag: XPIN.
- Warner, M. (2002) 'Publics and counterpublics', *Public Culture*, 14, 1: 49-90.
- Westen, D. (2007) *The political brain. The role of emotion in deciding the fate of the nation*, New York: Public Affairs.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2002) *De toekomst van de nationale rechtsstaat*, Rapporten aan de regering nr. 63, Den Haag: Sdu.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2003) *Waarden, normen en de last van het gedrag*, Rapporten aan de Regering nr. 68, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2004) *Bewijzen van goede dienstverlening*, Rapporten aan de regering nr. 70, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (2005) *Vertrouwen in de buurt*, Rapporten aan de regering nr. 72, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Whittier, N. (2002) 'Meaning and structure in social movements', blz. 289-307, in D.S. Meyer, N. Whittier & B. Robnett, *Social movements. Identity, culture, and the state*, Oxford: Oxford University Press.
- Wijk, H.D. van, W. Konijnenbelt & R.M. van Male (1999) *Hoofdstukken van bestuursrecht*, Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Williams, R.H. (2002) 'From the beloved community to family values. Religious language, symbolic repertoires, and democratic culture', blz. 247-265, in D.S. Meyer, N. Whittier & B. Robnett, *Social movements. Identity, culture, and the state*, Oxford: Oxford University Press.
- Williams, R.H. (2004) 'The cultural contexts of collective action. Constraints, opportunities, and the symbolic life of social movements', blz. 91-115, in D.A. Snow, S.A. Soule & H. Krisie, *The Blackwell companion to social movements*, Malden MA: Blackwell.
- Witteveen, W. (2000) *De denkbeeldige staat. Voorstellen van democratische vernieuwing*, Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Wolfsfeld, G. (2001) 'Political waves and democratic discourse. Terrorism waves during the Oslo peace process', blz. 226-251, in W.L. Bennett & R.M. Entman, *Mediated politics. Communication in the future of democracy*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Wolsink, M. (1994) 'Entanglement of interests and motives. Assumptions behind the NIMBY-theory on facility siting', *Urban Studies*, 31, 6: 851-866.
- Wright, E.O. & A. Fung (2004) 'Een pleidooi voor actief burgerbestuur', *S&D*, 61, 1/2: 36-43.

- Wuthnow, R. (1997) *Vragenlijst The civic involvement Survey 1997*, <http://www.thearda.com/file.asp?File=CIVIC&Show=Description>
- Wuthnow, R. (1998) *Loose connections. Joining together in America's fragmented communities*, Cambridge: Harvard University Press.
- Zoonen, L. van (2005) *Entertaining the citizen. When politics and popular culture converge*, Lanham: Rowman & Littlefield.